

No. 39912

**Netherlands
and
Uruguay**

Agreement on encouragement and reciprocal protection of investments between the Kingdom of the Netherlands and the Oriental Republic of Uruguay (with protocol). The Hague, 22 September 1988

Entry into force: *1 August 1991 by notification, in accordance with article 14*

Authentic texts: *Dutch, English and Spanish*

Registration with the Secretariat of the United Nations: *Netherlands, 4 February 2004*

**Pays-Bas
et
Uruguay**

Accord relatif à l'encouragement et à la protection réciproque des investissements entre le Royaume des Pays-Bas et la République orientale de l'Uruguay (avec protocole). La Haye, 22 septembre 1988

Entrée en vigueur : *1er août 1991 par notification, conformément à l'article 14*

Textes authentiques : *néerlandais, anglais et espagnol*

Enregistrement auprès du Secrétariat des Nations Unies : *Pays-Bas, 4 février 2004*

[DUTCH TEXT — TEXTE NÉERLANDAIS]

Overeenkomst tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Republiek ten Oosten van de Uruguay inzake de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen

De Regering van het Koninkrijk der Nederlanden
en
de Regering van de Republiek ten Oosten van de Uruguay,
hierna te noemen de Overeenkomstsluitende Partijen,

Geleid door de wens de van oudsher tussen hun landen bestaande vriendschapsbanden te versterken, de economische betrekkingen uit te breiden en te intensiveren, in het bijzonder met betrekking tot investeringen door onderdanen van de ene Overeenkomstsluitende Partij op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij,

Erkennend dat overeenstemming omtrent de aan zodanige investeringen toe te kennen behandeling de kapitaalstroom en de overdracht van technische kennis, alsmede de economische ontwikkeling van de Overeenkomstsluitende Partijen zal stimuleren en dat een eerlijke en rechtvaardige behandeling van investeringen wenselijk is,

Zijn overeengekomen als volgt:

Artikel I

Voor de toepassing van deze Overeenkomst omvat de term:

a) „investeringen” alle soorten vermogensbestanddelen en meer in het bijzonder, doch niet uitsluitend:

- (i) roerende en onroerende goederen, alsmede alle andere zakelijke rechten met betrekking tot alle soorten activa;
- (ii) rechten ontleend aan aandelen, obligaties en andere soorten belangen in ondernemingen en gezamenlijke ondernemingen;
- (iii) recht op geld en andere activa en op iedere prestatie die economische waarde heeft;
- (iv) rechten op het gebied van de intellectuele eigendom, technische werkwijzen, goodwill en know-how;
- (v) krachtens het publiekrecht verleende rechten, met inbegrip van rechten tot het opsporen, exploreren, ontginnen en winnen van natuurlijke rijkdommen.

b) „onderdanen”, met betrekking tot beide Overeenkomstsluitende Partijen:

- (i) natuurlijke personen die volgens het recht van die Overeenkomstsluitende Partij haar nationaliteit bezitten;
 - (ii) onverminderd het bepaalde in (iii) hieronder, rechtspersonen die zijn opgericht naar het recht van die Overeenkomstsluitende Partij;
 - (iii) rechtspersonen, waar ook gevestigd, die onder al dan niet rechtstreeks toezicht staan van onderdanen van die Overeenkomstsluitende Partij.
- c) „grondgebied” omvat de zeegebieden grenzend aan de kust van de betrokken Staat, voor zover die Staat overeenkomstig het internationale recht soevereine rechten of rechtsmacht in deze gebieden kan uitoefenen.

Artikel 2

1) Binnen het kader van haar wetten en voorschriften stimuleert elk der Overeenkomstsluitende Partijen de economische samenwerking door de bescherming op haar grondgebied van investeringen van onderdanen van de andere Overeenkomstsluitende Partij. Elke Overeenkomstsluitende Partij laat zodanige investeringen toe, zulks behoudens haar recht de bij haar wetten en voorschriften toegekende bevoegdheden uit te oefenen.

2) De bepalingen van deze Overeenkomst zijn niet van toepassing op activiteiten die om redenen van veiligheid, goede zeden, volksgezondheid of openbare orde zijn verboden of zijn voorbehouden aan onderdanen van de Overeenkomstsluitende Partijen.

Artikel 3

1) Iedere Overeenkomstsluitende Partij waarborgt een eerlijke en rechtvaardige behandeling van de investeringen van onderdanen van de andere Overeenkomstsluitende Partij en belemmert niet, door onredelijke of discriminatoire maatregelen, de werking, het beheer, de instandhouding, het gebruik en het genot hiervan of de beschikking hierover door die onderdanen.

2) Met name kent iedere Overeenkomstsluitende Partij zodanige investeringen een volledige zekerheid en bescherming toe, die in elk geval niet minder is dan die welke wordt toegekend aan investeringen van haar eigen onderdanen of aan investeringen van onderdanen van een derde Staat, welke van beide het gunstigst is voor de investeerder.

3) Indien een Overeenkomstsluitende Partij onderdanen van enige derde Staat bijzondere voordelen heeft toegekend uit hoofde van overeenkomsten tot oprichting van douane-unies, economische

unies of soortgelijke instellingen, dan wel op grond van interim-overeenkomsten die tot zodanige unies of instellingen leiden, is deze Overeenkomstsluitende Partij niet verplicht zodanige voordelen toe te kennen aan onderdanen van de andere Overeenkomstsluitende Partij.

4) Iedere Overeenkomstsluitende Partij neemt alle verplichtingen in acht, die zij mocht hebben aangegaan met betrekking tot investeringen van onderdanen van de andere Overeenkomstsluitende Partij.

5) Indien de wettelijke bepalingen van één der Overeenkomstsluitende Partijen of de verplichtingen krachtens internationaal recht, die thans bestaan of op een later tijdstip tussen de Overeenkomstsluitende Partijen tot stand komen naast deze Overeenkomst, een algemene of bijzondere regeling bevatten, op grond waarvan investeringen door onderdanen van de andere Overeenkomstsluitende Partij aanspraak kunnen maken op een behandeling die gunstiger is dan in deze Overeenkomst is voorzien, heeft een dergelijke regeling, voor zover zij gunstiger is, voorrang boven deze Overeenkomst.

Artikel 4

Met betrekking tot belastingen, heffingen, lasten en verminderingen en vrijstellingen van belasting kent iedere Overeenkomstsluitende Partij onderdanen van de andere Overeenkomstsluitende Partij die zich op haar grondgebied bezighouden met economische activiteiten, een niet minder gunstige behandeling toe dan die welke wordt toegekend aan haar eigen onderdanen of aan die van een derde Staat, welke van beide het gunstigst is voor de betrokken onderdanen. In dit verband wordt evenwel geen rekening gehouden met bijzondere belastingvoordelen door die Partij toegekend krachtens een overeenkomst ter vermindering van dubbele belasting, uit hoofde van haar deelneming aan een douane-unie, economische unie of soortgelijke instelling, dan wel op basis van wederkerigheid met een derde Staat.

Artikel 5

De Overeenkomstsluitende Partijen waarborgen dat betalingen die verband houden met een investering kunnen worden overgemaakt. De overmakingen geschieden in vrij inwisselbare valuta, zonder onredelijke beperking of vertraging. Deze overmakingen omvatten in het bijzonder, doch niet uitsluitend:

- a) winsten, interesten, dividenden en andere lopende inkomsten;
- b) gelden nodig

- (i) voor het verwerven van grondstoffen of hulpmaterialen, halffabrikaten of eindprodukten, of
- (ii) om kapitaalgoederen te vervangen ten einde de continuïteit van een investering te waarborgen;
- c) bijkomende gelden, noodzakelijk voor de ontwikkeling van een investering;
- d) gelden voor terugbetaling van leningen;
- e) royalty's of honoraria;
- f) inkomsten uit arbeid van natuurlijke personen;
- g) de opbrengst van de verkoop of liquidatie van de investering.

Artikel 6

Geen der Overeenkomstsluitende Partijen neemt, direct of indirect, maatregelen tot onteigening of nationalisatie of enige andere soort maatregel met een met nationalisatie of onteigening gelijk staande strekking, ten aanzien van investeringen van onderdanen van de andere Overeenkomstsluitende Partij tenzij uit noodzaak of om redenen van algemeen belang, met inachtneming van een behoorlijke rechtsgang, en op de voorwaarde dat de maatregelen niet discriminatoir zijn en de betrokken onderdaan onverwijd een rechtvaardige schadeloosstelling wordt betaald.

Het bedrag van de schadeloosstelling dient de echte waarde van de getroffen investeringen te vertegenwoordigen en dient zonder vertraging te worden betaald in de valuta van het land van oorsprong van de investeringen of in een andere inwisselbare valuta die door de gerechtigde wordt aanvaard, waarbij dit bedrag vrij dient te kunnen worden overgemaakt.

Artikel 7

Onderdanen van de ene Overeenkomstsluitende Partij die verliezen lijden met betrekking tot hun investeringen op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij wegens oorlog of een ander gewapend conflict, revolutie, een nationale noodtoestand, opstand, oproer of ongeregeldheden, wordt door de laatstgenoemde Overeenkomstsluitende Partij, wat betreft restitutie, schadevergoeding, schadeloosstelling, of een andere regeling, geen minder gunstige behandeling toegekend dan die welke die Overeenkomstsluitende Partij toekent aan haar eigen onderdanen of aan onderdanen van een derde Staat, welke van beide het gunstigst is voor de betrokken onderdanen.

Artikel 8

Indien de investeringen van een onderdaan van de ene Overeenkomstsluitende Partij krachtens een bij de wet ingesteld stelsel verzekerd zijn tegen niet-commerciële risico's, wordt de subrogatie van de verzekeraar of herverzekeraar in de rechten van genoemde onderdaan door de andere Overeenkomstsluitende Partij erkend.

Artikel 9

1) Geschillen die zich mochten voordoen tussen één der Overeenkomstsluitende Partijen en een onderdaan van de andere Overeenkomstsluitende Partij betreffende een investering van die onderdaan op het grondgebied van de eerstgenoemde Overeenkomstsluitende Partij worden, indien mogelijk, tussen de betrokken partijen in der minne geschikt.

2) Ingeval een geschil in de zin van het voorgaande lid niet is geregeld binnen een termijn van zes maanden te rekenen van de datum waarop het geschil zich voordeed, wordt het, op verzoek van één der betrokken partijen, voorgelegd aan de bevoegde rechter van de Overeenkomstsluitende Partij op wier grondgebied de investering is gedaan. Indien binnen een termijn van achttien maanden nadat het geschil aan de bevoegde rechter was voorgelegd, geen vonnis is gewezen, kan de betrokken onderdaan een beroep doen op een scheidsgerecht dat bevoegd zal zijn het geschil te regelen.

3) Ingeval de in het tweede lid van dit artikel bedoelde rechter ten gevolge van een onjuiste toepassing van de binnenlandse wetgeving een uitspraak heeft gedaan die een regel van het internationale recht schendt of die kennelijk onbillijk is, kan de betrokken onderdaan een beroep doen op een scheidsgerecht.

4) Het in het tweede en derde lid van dit artikel bedoelde scheidsgerecht wordt per geval ingesteld. De bepalingen van artikel 13, tweede tot en met zevende lid zijn mutatis mutandis van toepassing. Niettemin wordt de President van het Hof van Arbitrage van de Internationale Kamer van Koophandel van Parijs uitgenodigd de vereiste benoemingen te verrichten.

5) Ingeval beide Overeenkomstsluitende Partijen zijn toegetreden tot het Verdrag inzake de beslechting van geschillen met betrekking tot investeringen tussen Staten en onderdanen van andere Staten, dat op 18 maart 1965 te Washington voor ondertekening werd opengesteld, worden geschillen tussen één der Overeenkomstsluitende Partijen en een onderdaan van de andere Overeenkomstsluitende

Partij zoals bedoeld in het eerste lid van dit artikel, ter beslechting door middel van conciliatie of arbitrage voorgelegd aan het Internationaal Centrum voor Beslechting van Investeringsgeschillen.

Artikel 10

Met ingang van de datum van inwerkingtreding van deze Overeenkomst zijn de daarin vervatte bepalingen mede van toepassing op vóór die datum verrichte investeringen.

Artikel 11

Ten aanzien van het Koninkrijk der Nederlanden is deze Overeenkomst van toepassing op het deel van het Rijk in Europa, Aruba en de Nederlandse Antillen, tenzij in de in artikel 14, eerste lid bedoelde kennisgeving anders wordt bepaald.

Artikel 12

Elk van de beide Overeenkomstsluitende Partijen kan de andere Partij voorstellen overleg te plegen inzake enigerlei aangelegenheid betreffende de uitlegging of toepassing van deze Overeenkomst. De andere Partij besteedt welwillende aandacht aan en biedt voldoende gelegenheid voor zulk overleg.

Artikel 13

1) Enig geschil tussen de Overeenkomstsluitende Partijen betreffende de uitlegging of de toepassing van deze Overeenkomst, dat niet binnen een redelijke termijn langs diplomatieke weg kan worden geregeld, wordt, tenzij de Partijen anderszins zijn overeengekomen, op verzoek van een van de Partijen voorgelegd aan een uit drie leden samengesteld scheidsgerecht.

2) Het scheidsgerecht zal bestaan uit drie leden. Iedere Partij benoemt een scheidsmen en de beide aldus benoemde scheidsmannen te zamen een derde scheidsmen, die geen onderdaan is van één der beide Partijen, tot hun voorzitter. Indien een van de Partijen nalaat haar scheidsmen te benoemen en indien zij geen gevolg heeft gegeven aan het verzoek van de andere Partij binnen twee maanden tot deze benoeming over te gaan, kan de laatstgenoemde Partij de President van het Internationale Gerechtshof verzoeken de noodzakelijke benoeming te verrichten.

3) Indien de beide scheidsmannen binnen twee maanden na hun aanwijzing niet tot overeenstemming kunnen geraken over de

keuze van een derde scheidsman, kan een van beide Partijen de President van het Internationale Gerechtshof verzoeken de noodzakelijke benoeming te verrichten.

4) Indien in de gevallen, bedoeld in het tweede en derde lid van dit artikel, de President van het Internationale Gerechtshof verhinderd is genoemde functie uit te oefenen, of onderdaan is van een van beide Overeenkomstsluitende Partijen, wordt de Vice-President verzocht de noodzakelijke benoemingen te verrichten. Indien de Vice-President verhinderd is genoemde functie uit te oefenen, of indien hij onderdaan is van een van beide Overeenkomstsluitende Partijen, wordt het lid van het Gerechtshof, dat het hoogst in anciënniteit is en dat beschikbaar is en dat geen onderdaan is van een van beide Partijen, verzocht de noodzakelijke benoemingen te verrichten.

5) Het scheidsgerecht doet uitspraak op de grondslag van de bepalingen van deze Overeenkomst, van de door het scheidsgerecht toepasselijk geachte regels van het internationale recht en de binnenlandse wetgeving van de Staat waarin de investering die aanleiding tot het geschil was, is gedaan. Alvorens de uitspraak te doen, kan het scheidsgerecht in elke stand van het geding een minnelijke schikking van het geschil aan de Partijen voorstellen. De voorgaande bepalingen doen geen afbreuk aan de bevoegdheid van het scheidsgerecht in het geschil een uitspraak ex aequo et bono te doen, indien de Partijen daarmee instemmen.

6) Tenzij Partijen anders beslissen, stelt het scheidsgerecht zijn eigen procedureregels vast.

7) Het scheidsgerecht doet zijn uitspraak bij meerderheid van stemmen. Een zodanige uitspraak is onherroepelijk en bindend voor de Partijen bij het geschil.

8) Een Overeenkomstsluitende Partij stelt geen internationale vordering in met betrekking tot een geschil dat een van haar onderdanen en de andere Overeenkomstsluitende Partij ter beslissing hebben voorgelegd aan de bevoegde rechter van de Partij op wier grondgebied de investering is gedaan, of hebben onderworpen aan arbitrage zoals bedoeld in artikel 9 van deze Overeenkomst, tenzij deze andere Overeenkomstsluitende Partij de in een dergelijk geschil gedane uitspraak niet eerbiedigt of naleeft.

Artikel 14

1) Deze Overeenkomst treedt in werking op de eerste dag van de tweede maand volgend op de datum waarop de Overeenkomstsluitende Partijen elkaar schriftelijk hebben medegedeeld, dat aan de in hun onderscheiden landen hiertoe grondwettelijk vereiste procedu-

res is voldaan, en zij blijft van kracht gedurende een tijdvak van 15 jaar.

2) Tenzij door een van beide Partijen ten minste zes maanden voor het vervallen van haar geldigheid kennisgeving van opzegging wordt gedaan, wordt deze Overeenkomst stilzwijgend verlengd voor telkens een volgend tijdvak van 10 jaar, waarbij iedere Overeenkomstsluitende Partij zich het recht voorbehoudt de Overeenkomst te beëindigen, nadat zij ten minste zes maanden voor het verstrijken van de lopende termijn van geldigheid van dit voornemen kennis heeft gegeven.

3) Ten aanzien van investeringen die zijn verricht voor de datum van beëindiging van deze Overeenkomst, blijven de voorgaande artikelen van kracht gedurende een tijdvak van nog eens 15 jaar te rekenen vanaf die datum.

4) Met inachtneming van de in het tweede lid van dit artikel genoemde opzegtermijn is de Regering van het Koninkrijk der Nederlanden gerechtigd de toepassing van deze Overeenkomst ten aanzien van één van de delen van het Koninkrijk afzonderlijk te beëindigen.

TEN BLIJKE WAARVAN, de ondertekenende vertegenwoordigers, daartoe behoorlijk gemachtigd, deze Overeenkomst hebben ondertekend.

GEDAAN in twee exemplaren, in de Nederlandse, de Spaanse en de Engelse taal, zijnde de drie teksten gelijkelijk authentiek, 's-Gravenhage, 22 september 1988.

Voor de Regering van het Koninkrijk der Nederlanden ,

Y. VAN ROOY

Voor de Regering van de Republiek ten Oosten van de Uruguay,

R. ZERBINO

Protocol

Bij de ondertekening van de Overeenkomst tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Republiek ten Oosten van de Uruguay inzake de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen zijn de gemachtigde vertegenwoordigers van beide Overeenkomstsluitende Partijen de volgende bepalingen overeengekomen, die een integrerend deel van deze Overeenkomst uitmaken:

1. Ad artikel 1 (a) (iii)

Onder „prestatie die economische waarde heeft” wordt onder andere verstaan: marktanalyse en afzetbevordering, het maken van reclame, beleids- en bestuurstaken, het geven van adviezen, het verzorgen van opleidingen en het verrichten van onderzoek.

2. Ad artikel 1 (b) (i)

Ten aanzien van de Republiek ten Oosten van de Uruguay is deze Overeenkomst niet van toepassing op investeringen gedaan in Uruguay door natuurlijke personen die onderdaan zijn van beide Overeenkomstsluitende Partijen en van wie de woonplaats of het middelpunt van hun economische belangen in Uruguay ligt.

3. Ad artikel 1 (b) (iii)

Van de in artikel 1, lid (b) onder (iii) bedoelde rechtspersonen kan worden verlangd dat zij het bestaan van zodanig toezicht bewijzen om voor toepassing van de bepalingen van deze Overeenkomst in aanmerking te kunnen komen. Als aanvaardbaar bewijs kan bijvoorbeeld gelden het feit:

a) dat de rechtspersoon een dochteronderneming is van een rechtspersoon die is opgericht op het grondgebied van die Overeenkomstsluitende Partij;

b) dat de rechtspersoon economisch ondergeschikt is aan een rechtspersoon die is opgericht op het grondgebied van die Overeenkomstsluitende Partij;

c) dat het percentage van het aandelenkapitaal van de rechtspersoon dat eigendom is van natuurlijke personen of rechtspersonen van die Overeenkomstsluitende Partij deze personen in staat stelt macht uit te oefenen.

4. Ad artikel 9

Onder uitspraken van de bevoegde rechter, zoals bedoeld in het tweede en derde lid, wordt ten aanzien van de Republiek ten Oosten van de Uruguay slechts verstan de rechterlijke uitspraak in één instantie.

5. In geval van verschil in uitleg tussen de Spaanse en de Nederlandse tekst is de Engelse tekst doorslaggevend.

GEDAAN in twee exemplaren, in de Nederlandse, de Spaanse en de Engelse taal, zijnde de drie teksten gelijkelijk authentiek, te 's-Gravenhage, 22 september 1988.

Voor de Regering van het Koninkrijk der Nederlanden,

Y. VAN ROOY

Voor de Regering van de Republiek ten Oosten van de Uruguay,

R. ZERBINO

[ENGLISH TEXT — TEXTE ANGLAIS]

AGREEMENT ON ENCOURAGEMENT AND RECIPROCAL PROTECTION
OF INVESTMENTS BETWEEN THE KINGDOM OF THE
NETHERLANDS AND THE ORIENTAL REPUBLIC OF URUGUAY

The Government of the Kingdom of the Netherlands and

The Government of the Oriental Republic of Uruguay, hereinafter referred to as the Contracting Parties,

Desiring to strengthen the traditional ties of friendship between their countries, to extend and intensify the economic relations between them particularly with respect to investments by the nationals of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party.

Recognizing that agreement upon the treatment to be accorded to such investments will stimulate the flow of capital and technology and the economic development of the Contracting Parties and that fair and equitable treatment of investment is desirable.

Have agreed as follows:

Article I

For the purposes of the present Agreement:

a) The term "investments" shall comprise every kind of asset and more particularly, though not exclusively:

- (i) movable and immovable property as well as any other rights in rem in respect of every kind of asset;
- (ii) rights derived from shares, bonds and other kinds of interests in companies and joint ventures;
- (iii) title to money and other assets and to any performance having an economic value;
- (iv) rights in the field of intellectual property, technical processes, goodwill and know-how;
- (v) rights granted under public law, including rights to prospect, explore, extract and win natural resources.

b) the term "nationals" shall comprise with regard to either Contracting Party:

- (i) natural persons having the nationality of that Contracting Party in accordance with its law;
- (ii) without prejudice to the provisions of (iii) hereafter, legal persons constituted under the law of that Contracting Party;
- (iii) legal persons, wherever located, controlled, directly or indirectly, by nationals of that Contracting Party.

c) the term "territory" includes the maritime areas adjacent to the coast of the State concerned, to the extent to which that State may exercise sovereign rights or jurisdiction in those areas according to international law.

Article 2

1) Either Contracting Party shall, within the framework of its law and regulations, promote economic cooperation through the protection in its territory of investments of nationals of the other Contracting Party. Subject to its right to exercise powers conferred by its laws or regulations, each Contracting Party shall admit such investments.

2) Those activities which, due to reasons of security, morality, sanitation or public order, are forbidden or reserved to nationals of the Contracting Parties, are excluded from the provisions of this Agreement.

Article 3

1) Each Contracting Party shall ensure fair and equitable treatment to the investments of nationals of the other Contracting Party and shall not impair, by unreasonable or discriminatory measures, the operation, management, maintenance, use, enjoyment of disposal thereof by those nationals.

2) More particularly, each Contracting Party shall accord to such investments full security and protection which in any case shall not be less than that accorded either to investments of its own nationals or to investments of nationals of any third State, whichever is more favourable to the investor.

3) If a Contracting Party has accorded special advantages to nationals of any third State by virtue of agreements establishing customs unions, economic unions or similar institutions, or on the basis of interim agreements leading to such unions or institutions, that Contracting Party shall not be obliged to accord such advantages to nationals of the other Contracting Party.

4) Each Contracting Party shall observe any obligation it may have entered into with regard to investments of nationals of the other Contracting Party.

5) If the provisions of law of either Contracting Party or obligations under international law existing at present or established hereafter between the Contracting Parties in addition to the present Agreement contain a regulation, whether general or specific, entitling investments by nationals of the other Contracting Party to a treatment more favourable than is provided for by the present Agreement, such regulation shall, to the extent that it is more favourable, prevail over the present Agreement.

Article 4

With respect to taxes, fees, charges and to fiscal deductions and exemptions, each Contracting Party shall accord to nationals of the other Contracting Party, who are engaged in any economic activity in its territory, treatment not less favourable than that accorded to its own nationals or to those of any third State, whichever is more favourable to the nationals

concerned. For this purpose, however, there shall not be taken into account any special fiscal advantages accorded by that Party under an agreement for the avoidance of double taxation, by virtue of its participation in a customs union, economic union or similar institution, or on the basis of reciprocity with a third State.

Article 5

The Contracting Parties shall guarantee that payments related to an investment may be transferred. The transfers shall be made in a freely convertible eurrency, without undue restriction or delay. Such transfers include in particular though not exclusively:

- a) profits, interest, dividends and other current income;
- b) funds necessary
 - (i) for the acquisition of raw or auxiliary materials, semi-fabricated or finished products, or
 - (ii) to replace capital assets in order to safeguard the continuity of an investment;
- c) additional funds necessary for the development of an investment;
- d) funds in repayment of loans;
- e) royalties or fees;
- f) earnings of natural persons;
- g) the proceeds of sale or liquidations of the investment.

Article 6

Neither of the Contracting Parties shall take, directly or indirectly, measures to expropriate, to nationalize or any other type of measure having effect equivalent to nationalization or expropriation, against investments of nationals of the other Contracting Party, unless for reasons of necessity or public benefit, under due process of law and under the conditions that these measures are not discriminatory and that the national concerned is paid a just and prompt indemnification.

The amount of the indemnification shall represent the genuine value of the investments affected and shall be paid without any delay in the currency of the country of origin of the investments or in any other convertible currency accepted by the claimant, being this amount freely transferable.

Article 7

Nationals of the one Contracting Party who suffer losses in respect of their investments in the territory of the other Contracting Party owing to war or other armed conflict, revolution, a state of national emergency, revolt, insurrection or riot shall be accorded by the latter Contracting Party treatment, as regards restitution, indemnification, compensation or other settlement, no less favourable than that which that Contracting Party accords to its own nationals or to nationals of any third State, whichever is more favourable to the nationals concerned.

Article 8

If the investments of a national of the one Contracting Party are insured against non-commercial risks under a system established by law, any subrogation of the insurer or re-insurer into the rights of the said national shall be recognized by the other Contracting Party.

Article 9

1) Disputes which might arise between one of the Contracting Parties and a national of the other Contracting Party concerning an investment of that national in the territory of the former Contracting Party shall, whenever possible, be settled amicably between the parties concerned.

2) In case that is dispute, in the sense of the previous paragraph, has not been settled within a period of six months counted from the date on which the dispute arose, this dispute shall, at the request of one of the parties concerned, be submitted to the competent tribunal of the Contracting Party in the territory of which the investment was made. If within a period of eighteen months, after the dispute was submitted to the competent tribunal, no judgment were passed, the national concerned may resort to an arbitral tribunal, which will be competent to settle the dispute.

3) In case the competent tribunal mentioned in paragraph (2) of this Article has passed an award which infringes a rule of international law or which is obviously unfair, as a result of incorrect application of domestic law, the national concerned may resort to an arbitral tribunal.

4) The arbitral tribunal mentioned in paragraph (2) and (3) of this Article, shall be set up for each case. The provisions of Article 13, paragraphs (2) through (7) shall apply *mutatis mutandis*. Nevertheless, the President of the Court of Arbitration of the International Chamber of Commerce of Paris shall be invited to make the necessary appointments.

5) In case both Contracting Parties have become members of the Convention on the Settlement of Investment Disputes between States and Nationals of other States, opened for signature at Washington on 18 March 1965, disputes between either Contracting Party and the national of the other Contracting Party under the first paragraph of the present Article shall be submitted for settlement by conciliation or arbitration to the International Centre for the Settlement of Investment Disputes.

Article 10

The provisions of this Agreement shall, from the date of entry into force thereof, also apply to investments which have been made before that date.

Article 11

As regards the Kingdom of the Netherlands, the present Agreement shall apply to the part of the Kingdom in Europe, the Netherlands Antilles and to Aruba, unless the notification provided for in Article 14, paragraph (1) provides otherwise.

Article 12

Either Contracting Party may propose the other Party to consult on any matter concerning the interpretation or application of the Agreement. The other Party shall accord sympathetic consideration to and shall afford adequate opportunity for such consultation.

Article 13

1) Any dispute between the Contracting Parties concerning the interpretation or application of the present Agreement, which cannot be settled within a reasonable lapse of time, by means of diplomatic negotiations, shall, unless the Parties have otherwise agreed, be submitted, at a request of either Party, to an arbitral tribunal.

2) The tribunal will be composed of three members. Each party shall appoint one arbitrator and the two arbitrators thus appointed shall together appoint a third arbitrator as their chairman who is not a national of either Party. If one of the Parties fails to appoint its arbitrator and has not proceeded to do so within two months after an invitation from the other Party to make such appointment, the latter Party may invite the President of the International Court of Justice to make the necessary appointment.

3) If the two arbitrators are unable to reach agreement, in the two months following their appointment, on the choice of the third arbitrator, either Party may invite the President of the International Court of Justice, to make the necessary appointment.

4) If, in the cases provided for in paragraphs (2) and (3) of this Article, the President of the International Court of Justice is prevented from discharging the said function or is a national of either contracting Party, the Vice-President shall be invited to make the necessary appointments. If the Vice-President is prevented from discharging the said function or is a national of either Party the most senior member of the Court available who is not a national of either Party shall be invited to make the necessary appointments.

5) The tribunal shall decide on the basis of the provisions of this Agreement, such rules of international law as the tribunal considers applicable, and the domestic law of the State in which the investment that gave rise to the dispute was made. Before the tribunal decides, it may at any stage of the proceedings propose to the Parties that the dispute be settled amicably. The foregoing provisions shall not prejudice the power of the tribunal to decide the dispute *ex aequo et bono* if the Parties so agree.

6) Unless the Parties decide otherwise, the tribunal shall determine its own procedure.

7) The tribunal shall reach its decision by a majority of votes. Such decision shall be final and binding on the Parties.

8) No Contracting Party shall bring an international claim in respect of a dispute which one of its nationals and the other Contracting Party have submitted to the decision

of the competent tribunal of the Party in the territory of which the investment was made or to the arbitration, provided for in Article 9 of this Agreement, unless such other Contracting Party shall have failed to abide by and comply with the award rendered in such dispute.

Article 14

1) The present Agreement shall enter into force on the first day of the second month following the date on which the Contracting Parties have informed each other in writing that the procedures constitutionally required therefor in their respective countries have been complied with, and shall remain in force for a period of fifteen years.

2) Unless notice of termination has been given by either Contracting Party at least six months before the date of the expiry of its validity, the present Agreement shall be extended tacitly for periods of ten years, each Contracting Party reserving the right to terminate the Agreement upon notice of at least six months before the date of expiry of the current period of validity.

3) In respect of investments made before the date of the termination of the present Agreement the foregoing Articles thereof shall continue to be effective for a further period of fifteen years from that date.

4) Subject to the period mentioned in paragraph (2) of this Article, the Government of the Kingdom of the Netherlands shall be entitled to terminate the application of the present Agreement separately in respect of any of the parts of the Kingdom.

In witness whereof, the undersigned representatives, duly authorized thereto, have signed the present Agreement.

Done in duplicate at The Hague on 22 September 1988 in the Spanish, Dutch and English language, the three texts being equally authentic.

For the Government of the Kingdom of the Netherlands:

Y. VAN ROOY

For the Government of the Oriental Republic of Uruguay:

R. ZERBINO

PROTOCOL

On signing the Agreement on encouragement and reciprocal protection of investments between the Kingdom of the Netherlands and the Oriental Republic of Uruguay, the authorized representatives of both Contracting Parties have agreed upon the following provisions, which constitute an integral part of this Agreement:

1. Ad Article I (a) (iii)

The term "performance having an economic value" comprises inter alia activities such as marketing, advertising, management, consultancy, training and research.

2. Ad Article I (b) (i)

For the Oriental Republic of Uruguay this Agreement shall not apply to investments made in Uruguay by natural persons who are nationals of both Contracting Parties and are domiciled or have their centre or economic interest in Uruguay.

3. Ad Article I (b) (iii)

The legal persons referred to in Article I paragraph (b), subparagraph (iii) may be required to submit proof of such control in order to benefit from the provisions of this Agreement.

Acceptable proof may be, for example, the following:

a) being an affiliate of a legal person constituted in the territory of that Contracting Party;

b) being economically subordinated to a legal person constituted in the territory of that Contracting Party;

c) the fact that the percentage of its capital stock owned by natural or legal persons of that Contracting Party allows those persons to exercise control.

4. Ad Article 9

Decisions of the competent tribunal, in the sense of paragraphs (2) and (3) means for the Oriental Republic of Uruguay, the judicial decision in one instance only.

5. In case of a difference of interpretation between the Spanish and the Dutch texts, the English text will be used as a reference.

Done in duplicate at The Hague on 22 September 1988 in the Spanish, Dutch and English language, the three texts being equally authentic.

For the Government of the Kingdom of the Netherlands:

Y. VAN ROOY

For the Government of the Oriental Republic of Uruguay:

R. ZERBINO

[SPANISH TEXT — TEXTE ESPAGNOL]

Acuerdo de fomento y protección recíproca de las inversiones entre el Reino de los Países Bajos y la República Oriental del Uruguay

El Gobierno del Reino de los Países Bajos y el Gobierno de la República Oriental del Uruguay, a quienes en adelante se denominará Partes Contratantes, deseando fortalecer los tradicionales lazos de amistad entre ambos países, extender e intensificar sus relaciones económicas, particularmente en lo que se refiere a las inversiones por parte de los nacionales de una de las Partes Contratantes en el territorio de la otra Parte Contratante, reconociendo que la conformidad sobre el tratamiento que se otorgue a tales inversiones estimulará el flujo de capital y tecnología, así como el desarrollo económico de las Partes Contratantes, por lo que es deseable lograr un justo y equitativo tratamiento de las inversiones, han acordado lo siguiente:

Artículo 1°

Para los fines del presente Acuerdo:

a) El término 'inversiones' comprenderá toda clase de activo y específicamente, aunque no en forma exclusiva:

- i) La propiedad de bienes muebles e inmuebles, así como otros derechos reales con respecto a toda clase de activo.
- ii) Los derechos derivados de acciones, títulos y otras formas de participación en sociedades y empresas conjuntas.
- iii) Los derechos pecuniarios y otros activos y cualquier prestación que tenga un valor económico.
- iv) Los derechos en el área de la propiedad intelectual, procesos técnicos, valor llave y know-how.
- v) Los derechos otorgados de acuerdo a la legislación vigente, incluyendo derechos de prospección, exploración, explotación y obtención de recursos naturales.

b) El término 'nacionales' comprenderá con relación a cualquiera de las Partes Contratantes a:

- i) Las personas naturales que posean la nacionalidad de esa Parte Contratante, de acuerdo con su legislación.
 - ii) Sin perjuicio de las disposiciones establecidas en el siguiente apartado (iii), las personas jurídicas constituidas de acuerdo con la legislación de esa Parte Contratante.
 - iii) Las personas jurídicas, donde quiera que se encuentren radicadas, que estén controladas, directa o indirectamente, por nacionales de esa Parte Contratante.
- c) El término 'territorio' incluye las áreas marítimas adyacentes a la costa del Estado involucrado, hasta el grado en que ese Estado pueda ejercer derechos de soberanía o jurisdicción en esas áreas, de acuerdo con el derecho internacional.

Artículo 2°

1) Cualquiera de las Partes Contratantes promoverá, dentro del marco de sus leyes y reglamentaciones, la cooperación económica, a través de la protección en su territorio de las inversiones realizadas por nacionales de la otra Parte Contratante. Cada Parte Contratante admitirá estas inversiones con sujeción a su derecho de ejercer las potestades conferidas por sus leyes o reglamentos.

2) Quedan excluidas de las disposiciones de este Acuerdo aquellas actividades que, por razones de seguridad, moralidad, sanidad u orden público estén prohibidas o reservadas a los nacionales de las Partes Contratantes.

Artículo 3°

1) Cada Parte Contratante asegurará un tratamiento justo y equitativo para las inversiones de los nacionales de la otra Parte Contratante y no perjudicará, con medidas injustas o discriminatorias, el funcionamiento, administración, mantenimiento, usufructo, uso o la enajenación de las mismas por esos nacionales.

2) Cada Parte Contratante específicamente, acordará a tales inversiones plena seguridad y protección, la que en cualquier caso no será menor que la acordada ya sea a las inversiones de sus propios nacionales o a las inversiones de nacionales de un tercer Estado, considerándose la que sea más favorable para el inversor.

3) Si una Parte Contratante hubiese acordado privilegios a los nacionales de un tercer Estado en virtud de acuerdos que establezcan uniones aduaneras, uniones económicas o instituciones similares, o

en base a acuerdos provisionales que conduzcan a tales uniones o instituciones, esa Parte Contratante no estará obligada a acordar esos privilegios a los nacionales de la otra Parte Contratante.

4) Cada Parte Contratante cumplirá cualquier obligación que haya aceptado, con respecto a inversiones de nacionales de la otra Parte Contratante.

5) Si las disposiciones legales de cualquiera de las Partes Contratantes o las obligaciones contraídas de acuerdo al derecho internacional vigente en la actualidad o establecidas a partir de este momento entre las Partes Contratantes, al margen de este Acuerdo, contienen una norma, ya sea de naturaleza general o específica, que permita que las inversiones de los nacionales de la otra Parte Contratante tengan un tratamiento más favorable que el previsto en el presente Acuerdo, esa norma prevalecerá, en la medida en que resulte más favorable, sobre este Acuerdo.

Artículo 4°

En materia de impuestos, cargas, gravámenes, así como deducciones y exenciones fiscales, cada Parte Contratante acordará a los nacionales de la otra Parte Contratante, que se encuentren realizando una actividad económica en su territorio, un tratamiento no menos favorable que aquel acordado a sus propios nacionales o a aquellos de un tercer Estado, siendo aplicable el que sea más favorable para los nacionales involucrados. Sin embargo, con este propósito, no serán tenidas en cuenta ningún tipo de ventajas fiscales acordadas por esa Parte como consecuencia de un acuerdo para evitar la doble tributación, en virtud de su participación en una unión aduanera, una unión económica o una institución similar, o basado en la reciprocidad con un tercer Estado.

Artículo 5°

Las Partes Contratantes garantizarán que los pagos relacionados con una inversión puedan ser transferidos. Las transferencias se realizarán en una moneda libremente convertible, sin restricción o demora.

Estas transferencias incluyen en particular, aunque no en forma exclusiva:

- a) Las ganancias, intereses, dividendos y otros ingresos corrientes.
- b) Los fondos necesarios para:

- i) La adquisición de materias primas o secundarias, los productos semi fabricados o terminados, o
- ii) Reemplazar bienes de capital con el fin de asegurar la continuidad de la inversión.
- c) Los fondos adicionales necesarios para el desarrollo de una inversión.
- d) Los fondos para el pago de préstamos.
- e) Las regalías u honorarios.
- f) Los ingresos de las personas naturales.
- g) El producto de la venta o liquidación de la inversión.

Artículo 6°

Ninguna de las Partes Contratantes tomará en forma directa o indirecta, medidas de expropiación, nacionalización, o cualquier otro tipo de medidas que tengan un efecto equivalente a la nacionalización o expropiación, en contra de las inversiones de los nacionales de la otra Parte Contratante, a menos que sea por razones de necesidad o utilidad pública, de acuerdo con el debido proceso legal y a condición que estas medidas no sean discriminatorias y que se pague al nacional involucrado una justa y rápida indemnización.

El monto de la indemnización representará el valor real de las inversiones afectadas y se pagará sin demora en la moneda del país de origen de la inversión o en cualquier otra moneda convertible aceptada por el demandante, siendo este importe libremente transferible.

Artículo 7°

Los nacionales de una Parte Contratante que sufran pérdidas respecto de sus inversiones en el territorio de la otra Parte Contratante, por causa de guerra u otro conflicto armado, revolución, estado de emergencia nacional, rebelión, insurrección o sublevación, recibirá, por parte de esta otra Parte Contratante, un tratamiento, en lo que se refiere a restitución, indemnización, compensación u otra solución, no menos favorable que el que esa Parte Contratante acuerde a sus propios nacionales o a los nacionales de un tercer Estado, siendo aplicable el que sea más favorable para los nacionales involucrados.

Artículo 8°

Si las inversiones de un nacional de una Parte Contratante están aseguradas contra riesgos no comerciales, según un procedimiento establecido por ley, cualquier subrogación del asegurador o re-asegurador en los derechos de dicho nacional, será reconocida por la otra Parte Contratante.

Artículo 9°

1) Las controversias que surgieren entre una de las Partes Contratantes y un nacional de la otra Parte Contratante con relación a una inversión de ese nacional en el territorio de la primera Parte Contratante, deberán, toda vez que sea posible, ser dirimidas en forma amigable entre las partes interesadas.

2) Si la controversia, en el sentido dado en el párrafo anterior, no ha sido dirimida dentro de un plazo de seis meses, contado desde la fecha en que una de las partes interesadas la haya promovido, será sometida, a solicitud de una de las Partes, al Tribunal Competente de la Parte Contratante en cuyo territorio se realizó la inversión. Si dentro de un plazo de 18 (dieciocho) meses, desde el momento en que la controversia ha sido sometida al Tribunal Competente, no se ha dictado sentencia, el nacional interesado podrá recurrir a un Tribunal Arbitral, el que tendrá competencia para resolver la mencionada controversia.

3) En el caso que el Tribunal Competente mencionado en el párrafo (2) de este Artículo haya dictado una sentencia que infrinja una norma de derecho internacional o que sea notoriamente injusta, como resultado de la aplicación incorrecta de la legislación interna, el nacional involucrado podrá recurrir a un Tribunal Arbitral.

4) El Tribunal Arbitral mencionado en los párrafos (2) y (3) de este Artículo se constituirá para cada caso. Las disposiciones de los párrafos (2) a (7) del Artículo 13 se aplicarán *mutatis mutandis*. No obstante se invitará al Presidente de la Corte de Arbitraje de la Cámara Internacional de Comercio de París para que haga los nombramientos necesarios.

5) En caso que ambas Partes Contratantes se hubieren adherido a la Convención sobre Arreglo de Controversias sobre Inversiones entre Estados y nacionales de otros Estados, abierto para la ratificación en Washinton el 18 de marzo de 1965, las controversias entre cualquiera de las Partes Contratantes y un nacional de la otra Parte Contratante, de acuerdo al primer párrafo de este Artículo,

serán sometidas para ser dirimidas por conciliación o arbitraje al Centro Internacional para el Arreglo de Controversias sobre Inversiones.

Artículo 10°

Las disposiciones de este Acuerdo, a partir de la fecha de su vigencia, se aplicarán también a las inversiones que se hayan realizado con anterioridad a esa fecha.

Artículo 11°

En lo que se refiere al Reino de los Países Bajos, el presente Acuerdo se aplicará a la parte del Reino ubicada en Europa, a las Antillas Holandesas y a Aruba, a menos que la notificación establecida en el Artículo 14, párrafo (1), disponga lo contrario.

Artículo 12°

Cualquiera de las Partes Contratantes puede proponer a la otra Parte que se hagan consultas sobre cualquier asunto relativo a la interpretación o aplicación del Acuerdo. La otra Parte acordará una especial consideración a la propuesta, creando las condiciones adecuadas para que esta consulta se realice.

Artículo 13°

1) Cualquier controversia entre las Partes Contratantes a la interpretación o aplicación del presente Acuerdo, que no pueda ser dirimida dentro de un plazo razonable por medio de negociaciones diplomáticas, a menos que las Partes hayan acordado lo contrario, será sometida, a solicitud de cualquiera de las Partes, a un Tribunal Arbitral.

2) El tribunal se compondrá de tres miembros. Cada una de las Partes designará un árbitro y los dos árbitros así designados nombrarán conjuntamente a un tercer árbitro que actuará como Presidente y que no será nacional de ninguna de las Partes. Si una de las Partes no cumple con la designación de su árbitro y no ha procedido a hacerlo dentro de un plazo de dos meses luego de haber recibido la invitación de la otra Parte para efectuar este nombramiento, esta última Parte podrá invitar al Presidente de la Corte Internacional de Justicia para que haga la designación correspondiente.

3) En caso que ambos árbitros no logren llegar a un acuerdo, dentro de los dos meses siguientes a su nombramiento, sobre la

elección del tercer árbitro, cualquiera de las Partes podrá invitar al Presidente de la Corte Internacional de Justicia, para que haga la designación correspondiente.

4) Si, en los casos previstos en los párrafos (2) y (3) del presente Artículo, el Presidente de la Corte Internacional de Justicia se ve impedido de cumplir la mencionada función, o es nacional de cualquiera de las Partes Contratantes, se invitará al Vicepresidente para que haga las designaciones necesarias. En el caso en que el Vicepresidente se vea impedido de ejercer dicha función, o sea nacional de alguna de las Partes Contratantes, se invitará al miembro más antiguo de la Corte, que no sea nacional de cualquiera de las Partes, para que realice las designaciones necesarias.

5) El Tribunal tomará su decisión sobre la base de las disposiciones de este Acuerdo, las normas de derecho internacional que considere aplicables, y el derecho interno del Estado en el cual se realizó la inversión que diera origen a la controversia. Antes de pronunciarse, el Tribunal prodrá, en cualquier etapa de los procedimientos, proponer a las Partes que la controversia sea resuelta en forma amigable. Las disposiciones que anteceden no perjudicarán la potestad del Tribunal para decidir la controversia ex aequo et bono si las Partes se avienen a ello.

6) A menos que las Partes decidan lo contrario, el Tribunal determinará su propio procedimiento.

7) El Tribunal tomará su decisión por mayoría de votos. Esta decisión será definitiva y obligatoria para las Partes.

8) Ninguna Parte Contratante promoverá una reclamación internacional respecto a una controversia que uno de sus nacionales y la otra Parte Contratante hayan sometido a la decisión del tribunal competente de la parte en cuyo territorio fue hecha la inversión o al arbitraje, conforme al artículo 9 de este Acuerdo, a menos que esta otra Parte Contratante no haya acatado o cumplido con la sentencia pronunciada en esa controversia.

Artículo 14°

1) El presente Acuerdo entrará en vigencia el primer día del segundo mes siguiente a la fecha en la cual las Partes Contratantes se hayan recíprocamente comunicado por escrito, que se ha cumplido con los procedimientos constitucionales necesarios para su

aprobación en sus respectivos países, y permanecerá en vigencia por un período de 15 años.

2) A menos que cualquiera de las Partes Contratantes lo hubiese denunciado, por lo menos con seis meses de anticipación de la fecha de expiración de su vigencia, el presente Acuerdo se prorrogará tácitamente por períodos de 10 años, reservándose cada Parte Contratante el derecho a denunciar este Acuerdo previa notificación por lo menos seis meses antes de la fecha de expiración del actual período de validez.

3) Con relación a aquellas inversiones hechas antes de la fecha de terminación de este Acuerdo, los artículos precedentes del mismo continuarán en vigencia por otro período de 15 años, a partir de esa fecha.

4) Con respecto al período mencionado en el párrafo (2) de este Artículo, el Gobierno del Reino de los Países Bajos tendrá derecho a denunciar la aplicación de este Acuerdo, en forma independiente, con respecto a cualquiera de los territorios del Reino.

EN FE DE LO CUAL, los suscritos representantes, debidamente autorizados para ello, han firmado el presente Acuerdo.

HECHO en duplicado en La Haya el 22 de setiembre de 1988, en los idiomas español, holandés e inglés, siendo los tres textos igualmente auténticos.

Por el Gobierno del Reino de los Países Bajos

Y. VAN ROOY

Por el Gobierno de la República Oriental del Uruguay

R. ZERBINO

Protocolo

Con la firma de este Acuerdo de Fomento y Recíproca Protección de las Inversiones entre el reino de los Países Bajos y la República Oriental del Uruguay, los representantes autorizados de ambas Partes Contratantes, han acordado las siguientes disposiciones, que constituyen parte integrante de este Acuerdo.

1. Ad Artículo 1 (a) (iii)

El término 'prestación que tenga un valor económico' comprende, entre otras, actividades tales como comercialización, promoción, gerencia, consultoría, capacitación e investigación.

2. Ad Artículo 1 (b) (i)

Para la República Oriental del Uruguay el presente Acuerdo no se aplicará a las personas naturales que sean nacionales de ambas Partes Contratantes y que estén domiciliadas o tengan su centro de interés económico en Uruguay.

3. Ad Artículo 1 (b) (iii)

Se podrá requerir a las personas jurídicas referidas en el Artículo 1º, párrafo (b), inciso (iii) que aporten prueba de dicho control a los efectos de obtener los beneficios previstos en las disposiciones de este Acuerdo.

A vía de ejemplo, se podrán considerar pruebas aceptables, las siguientes:

a) Ser filial de una persona jurídica constituida en el territorio de esa Parte Contratante.

b) Ser económicamente dependiente de una persona jurídica constituida en el territorio de esa Parte Contratante.

c) El hecho de que un porcentaje del capital social pertenezca a personas naturales o jurídicas de esa Parte Contratante, les permita ejercer el control.

4. Ad Artículo 9º

Las decisiones del tribunal competente, en el sentido de los párrafos (2) y (3) significa, para la República Oriental del Uruguay, la decisión judicial en una única instancia.

5. En caso de existir diferencias de interpretación entre las versiones de los textos en español y holandés, el texto inglés será tomado como referencia.

HECHO en duplicado en La Haya el 22 de setiembre 1988, en los idiomas español, holandés e inglés, siendo los tres textos igualmente auténticos.

Por el Gobierno del Reino de los Países Bajos,

Y. VAN ROOY

Por el Gobierno de la República Oriental del Uruguay,

R. ZERBINO

[TRANSLATION - TRADUCTION]

ACCORD RELATIF À L'ENCOURAGEMENT ET À LA PROTECTION
RÉCIPROQUE DES INVESTISSEMENTS ENTRE LE ROYAUME DES
PAYS-BAS ET LA RÉPUBLIQUE DE L'URUGUAY

Le Gouvernement du Royaume des Pays-Bas et le Gouvernement de la République de l'Uruguay, ci-après dénommés les Parties contractantes,

Désireux de renforcer leurs liens traditionnels d'amitié, d'étendre et d'intensifier leurs relations économiques mutuelles, notamment en ce qui concerne les investissements effectués par les ressortissants de l'une des Parties contractantes dans le territoire de l'autre Partie contractante,

Reconnaissant qu'un accord sur le traitement réservé à ces investissements stimulera les mouvements de capitaux et de technologie, ainsi que le développement économique des Parties contractantes et qu'un traitement juste et équitable des investissements est souhaitable,

Sont convenus de ce qui suit :

Article premier

Aux fins du présent Accord :

a) Le terme "investissements" désigne tous les types d'avoirs et notamment mais non exclusivement :

- i) Les biens meubles et immeubles ainsi que tous les autres droits réels pour chaque type d'avoirs;
- ii) Les droits découlant d'actions, d'obligations et autres types de participation à des sociétés et à des coentreprises;
- iii) Les créances financières, celles sur d'autres avoirs et sur toutes prestations ayant une valeur économique;
- iv) Les droits relatifs à la propriété intellectuelle, aux procédés techniques, à la clientèle et au savoir-faire;
- v) Les droits conférés par le droit public, y compris les droits concédés pour la prospection, l'exploration, l'extraction et l'acquisition de ressources naturelles;

b) Le terme "ressortissants" désigne, au regard de l'une ou l'autre Partie contractante :

- i) Les personnes physiques ayant la nationalité de ladite Partie contractante conformément à sa législation;
- ii) Sans préjudice des dispositions de l'alinéa iii) ci-après, les personnes morales constituées conformément à la législation de ladite Partie contractante;
- iii) Les personnes morales, où qu'elles soient situées, contrôlées directement ou indirectement par des ressortissants de ladite Partie contractante;

c) Le terme "territoire" comprend les zones maritimes adjacentes à la côte de l'État concerné, dans la mesure où ledit État peut exercer des droits souverains ou sa juridiction sur ces zones, conformément au droit international.

Article 2

1. Chaque Partie contractante encourage la coopération économique, dans le cadre de ses lois et règlements, en protégeant sur son territoire les investissements de ressortissants de l'autre Partie contractante. Sous réserve de son droit à exercer les attributions qui lui sont conférées par ses lois et règlements, chaque Partie contractante accepte lesdits investissements.

2. Ces activités qui, pour des raisons de sécurité, de moralité, d'hygiène ou d'ordre public, sont interdites ou réservées aux ressortissants des Parties contractantes, sont exclues des dispositions du présent Accord.

Article 3

1. Chaque Partie contractante assure un traitement juste et équitable aux investissements des ressortissants de l'autre Partie contractante et n'entrave pas, par des mesures injustifiées, arbitraires ou discriminatoires, l'administration, la gestion, le maintien, l'utilisation, la jouissance ou la cession de ces investissements par lesdits ressortissants.

2. Chaque Partie contractante accorde tout particulièrement auxdits investissements une sécurité et une protection pleines et entières lesquelles, dans aucun cas, ne sont pas moins favorables que celles accordées aux investissements de ses propres ressortissants ou aux investissements de ressortissants d'États tiers, le traitement le plus favorable à l'investisseur concerné étant retenu.

3. Si une Partie contractante a accordé des avantages spéciaux aux ressortissants d'un État tiers en vertu d'accords internationaux établissant des unions douanières, des unions économiques ou des institutions analogues, ou au titre d'accords provisoires conduisant à de telles unions ou institutions, ladite Partie contractante n'est pas tenue d'accorder de tels avantages aux ressortissants de l'autre Partie contractante.

4. Chaque Partie contractante respecte toute obligation qu'elle peut avoir contractée au sujet d'investissements de ressortissants de l'autre Partie contractante.

5. Si les dispositions législatives de l'une des Parties contractantes ou les obligations relevant du droit international en vigueur ou convenues ultérieurement entre les Parties contractantes contiennent, en sus du présent Accord, un règlement de caractère général ou spécifique, conférant aux investissements des ressortissants de l'autre Partie contractante un traitement plus favorable que celui qui est prévu par le présent Accord, ce règlement, dans la mesure où il est plus favorable, prévaut sur le présent Accord.

Article 4

En matière d'impôts, de droits, de redevances, ainsi que de déductions et d'exemptions fiscales, chaque Partie contractante accorde aux ressortissants de l'autre Partie contractante

qui exercent une activité économique quelconque sur son territoire, un traitement non moins favorable que celui qu'elle accorde à ses propres ressortissants ou à ceux de tout État tiers se trouvant dans la même situation, le traitement le plus favorable pour les ressortissants concernés étant retenu. Toutefois, il n'est pas tenu compte à cette fin d'avantages fiscaux spéciaux accordés par ladite Partie contractante en vertu d'un accord tendant à éviter la double imposition; en vertu de sa participation à une union douanière, une union économique ou une institution analogue; ou sur la base de la réciprocité avec un État tiers.

Article 5

Les Parties contractantes garantissent la possibilité de transférer librement les paiements résultant d'un investissement. Les transferts sont effectués dans une monnaie librement convertible, sans restriction ni délai indus. Lesdits transferts incluent en particulier, mais non exclusivement :

- a) Les bénéfices, intérêts, dividendes et autres revenus courants;
- b) Les fonds nécessaires :
 - i) À l'acquisition de matières premières ou auxiliaires, de produits semi-finis ou finis, ou
 - ii) Au remplacement d'avoirs en capital afin d'assurer la continuité d'un investissement;
- c) Les fonds supplémentaires nécessaires au développement d'un investissement;
- d) Les fonds reçus en remboursement de prêts;
- e) Les redevances ou honoraires;
- f) Les revenus de personnes physiques;
- g) Le produit de la vente ou de la liquidation de l'investissement.

Article 6

Aucune des Parties contractantes ne prend, directement ou indirectement, de mesures ayant pour effet d'exproprier de nationaliser ou ayant un effet équivalent à la nationalisation ou à l'expropriation des investissements de ressortissants de l'autre Partie contractante, à moins que ce ne soit pour cause de nécessité ou d'intérêt public, dans le cadre des garanties d'une procédure régulière et à la condition que ces mesures ne soient pas discriminatoires et qu'elles soient accompagnées du paiement d'une indemnité juste et rapide au ressortissant concerné. Cette indemnité représente la valeur marchande réelle des investissements touchés et doit être versée sans délai dans la monnaie du pays d'origine des investissements ou en tout autre monnaie librement convertible acceptée par les intéressés concernés, ledit montant étant librement transférable.

Article 7

Les ressortissants de l'une des Parties contractantes dont les investissements effectués sur le territoire de l'autre Partie contractante subissent des pertes du fait d'une guerre ou

autre conflit armé, d'une révolution, d'un état d'urgence national, d'une rébellion, d'une insurrection ou de troubles, bénéficient, de la part de cette autre Partie contractante, en ce qui concerne la restitution, l'indemnisation, le dédommagement ou tout autre règlement, d'un traitement non moins favorable que celui que ladite autre Partie contractante accorde à ses propres ressortissants ou aux ressortissants d'États tiers, en appliquant celui des deux traitements qui est le plus favorable aux ressortissants intéressés.

Article 8

Si les investissements d'un ressortissant de l'une des Parties contractantes dans le territoire de l'autre Partie contractante sont assurés contre des risques non commerciaux en vertu d'un régime institué par la loi, toute subrogation de l'assureur ou du réassureur aux droits dudit ressortissant est reconnue par l'autre Partie contractante.

Article 9

1. Tout différend qui pourrait survenir entre une Partie contractante et un ressortissant de l'autre Partie contractante au sujet d'un investissement effectué par ledit ressortissant sur le territoire de la première Partie contractante est, dans la mesure du possible, réglé à l'amiable entre les Parties concernées.

2. Si le différend, au titre du paragraphe précédent, ne peut être réglé dans un délai de six mois à compter de la date à laquelle le différend survient, il peut, à la demande de l'une des Parties concernées, être soumis à un tribunal compétent de la Partie contractante sur le territoire de laquelle l'investissement a été réalisé. Si aucun jugement n'est rendu dans un délai de dix-huit mois suivant la date à laquelle le différend a été soumis à un tribunal compétent, le ressortissant concerné peut avoir recours à un tribunal arbitral qui aura compétence pour régler le différend.

3. Si le tribunal compétent visé au paragraphe 2 du présent article a rendu une sentence qui enfreint une règle du droit international ou qui est de toute évidence injuste en raison d'une application erronée de la législation nationale, le ressortissant concerné peut avoir recours à un tribunal arbitral.

4. Le tribunal arbitral visé aux paragraphes 2 et 3 du présent article est établi pour chacun des cas. Les dispositions des paragraphes 2 à 7 de l'article 13 s'appliquent mutatis mutandis. Toutefois, le Président de la Cour d'arbitrage de la Chambre de commerce internationale de Paris est invité à procéder aux nominations nécessaires.

5. Au cas où les deux Parties contractantes ont adhéré à la Convention sur le règlement des différends relatifs aux investissements entre États et ressortissants d'autres États, ouverte à la signature à Washington, le 18 mars 1965, tout différend entre l'une des Parties contractantes et le ressortissant de l'autre Partie contractante en vertu du paragraphe 1 du présent article est soumis pour règlement par conciliation ou arbitrage au Centre international pour le règlement des différends relatifs aux investissements.

Article 10

Les dispositions du présent Accord s'appliquent également aux investissements effectués avant la date de son entrée en vigueur.

Article 11

En ce qui concerne le Royaume des Pays-Bas, le présent Accord s'applique à la partie du Royaume située en Europe, aux Antilles néerlandaises et à Aruba, à moins que la notification prévue au paragraphe 1 de l'article 14 n'en dispose autrement.

Article 12

Chaque Partie contractante peut proposer à l'autre Partie contractante la tenue de consultations sur toute question concernant l'interprétation ou l'application du présent Accord. L'autre Partie contractante examine avec bienveillance la proposition et fournit les possibilités voulues de procéder à de telles consultations.

Article 13

1. Tout différend entre les Parties contractantes au sujet de l'interprétation ou de l'application du présent Accord qui ne peut être réglé dans un délai raisonnable par voie de négociations diplomatiques est, à moins que les Parties contractantes n'en décident autrement, soumis, à la demande de l'une ou l'autre Partie contractante, à un tribunal arbitral.

2. Le tribunal arbitral est composé de trois membres. Chaque Partie contractante désigne un arbitre et les deux arbitres ainsi désignés nomment en qualité de président du tribunal un troisième arbitre qui n'est ressortissant d'aucune des Parties contractantes. Si l'une des Parties contractantes n'a pas désigné son arbitre et n'a pas donné suite, dans un délai de deux mois, à l'invitation de l'autre Partie de procéder à cette désignation, cette dernière Partie contractante peut demander au Président de la Cour internationale de Justice de procéder à la nomination nécessaire.

3. Si les deux arbitres ne peuvent se mettre d'accord sur le choix du tiers arbitre dans les deux mois qui suivent leur désignation, l'une ou l'autre Partie contractante peut demander au Président de la Cour internationale de Justice de procéder à la nomination nécessaire.

4. Si, dans les cas prévus aux paragraphes 2 et 3 du présent article, le Président de la Cour internationale de Justice est empêché de procéder aux nominations nécessaires, ou s'il est un ressortissant de l'une ou l'autre des Parties contractantes, le Vice-Président est prié de procéder aux nominations nécessaires. Si le Vice-Président est empêché de procéder à ces nominations, ou s'il est un ressortissant de l'une ou l'autre des Parties contractantes, il appartient au membre le plus ancien de la Cour internationale de Justice, qui n'est pas un ressortissant de l'une ou l'autre des Parties contractantes, de procéder aux nominations nécessaires.

5. Le tribunal statue sur la base des dispositions du présent Accord, des règles du droit international et de la législation nationale de l'État où l'investissement qui a entraîné le dif-

férend a été effectué. Avant de se prononcer, il peut à toute étape de la procédure, proposer aux parties un règlement à l'amiable. Les dispositions qui précèdent ne portent pas préjudice au règlement du différend ex æquo et bono si les Parties en conviennent ainsi.

6. À moins que les Parties n'en décident autrement, le tribunal fixe lui-même sa procédure.

7. Les décisions du tribunal sont prises à la majorité des voix. Ces décisions sont définitives et ont force obligatoire pour les Parties.

8. Aucune des Parties contractantes n'engage une revendication internationale en ce qui concerne un différend que l'un de ses ressortissants et l'autre Partie contractante ont soumis à la décision du tribunal compétent de la Partie dans le territoire de laquelle l'investissement a été effectué ou à l'arbitrage, au titre de l'article 9 du présent Accord, sauf si ladite autre Partie contractante n'a pas donné suite à la sentence rendue relativement audit différend.

Article 14

1. Le présent Accord entre en vigueur le premier jour du deuxième mois suivant la date à laquelle les Parties contractantes se sont notifiées par écrit l'achèvement des formalités constitutionnelles requises dans leurs pays respectifs, et il le demeure pendant quinze ans.

2. À moins que l'une des Parties contractantes ne notifie à l'autre Partie contractante son intention de le dénoncer, six mois au moins avant la date d'expiration de sa validité, le présent Accord est prorogé tacitement pour des périodes de dix ans, chaque Partie contractante se réservant le droit de le dénoncer moyennant un préavis d'au moins six mois avant la date d'expiration de la période de validité en cours.

3. En ce qui concerne les investissements effectués avant la date de dénonciation du présent Accord, les dispositions des articles qui précèdent demeurent en vigueur pendant une nouvelle période de quinze ans à partir de cette date.

4. Sous réserve de la période mentionnée au paragraphe 2 du présent article, le Gouvernement du Royaume des Pays-Bas est en droit de mettre fin séparément aux dispositions du présent Accord pour toute partie du Royaume.

En foi de quoi les soussignés, à ce dûment autorisés, ont signé le présent Accord.

Fait en double exemplaire à La Haye, le 22 septembre 1988, en langues espagnole, néerlandaise et anglaise, tous les textes faisant également foi.

Pour le Gouvernement du Royaume des Pays-Bas :

Y. VAN ROOY

Pour le Gouvernement de la République orientale de l' Uruguay :

R. ZERBINO

PROTOCOLE

Lors de la signature de l'Accord relatif à l'encouragement et à la protection réciproque des investissements entre le Royaume des Pays-Bas et la République orientale de l'Uruguay, les représentants soussignés sont convenus des dispositions suivantes qui forment partie intégrante de l'Accord :

1. S'agissant de l'alinéa iii) du paragraphe a) de l'article 1

L'expression "prestations ayant une valeur économique" comprend notamment des activités telles que la commercialisation, la publicité, la gestion, les services de consultation, la formation et la recherche.

2. S'agissant de l'alinéa i) du paragraphe b) de l'article 1

En ce qui concerne la République orientale de l'Uruguay, le présent Accord ne s'applique pas aux investissements effectués en Uruguay par des personnes physiques qui sont des ressortissants des deux Parties contractantes et qui résident ou ont leur centre d'affaires ou leurs intérêts économiques en Uruguay.

3. S'agissant de l'alinéa iii) du paragraphe b) de l'article 1

Les personnes morales visées à l'alinéa iii) du paragraphe b) de l'article 1 peuvent être priées de soumettre des éléments de preuve attestant d'un tel contrôle afin de bénéficier des dispositions du présent Accord.

On entend par "preuve recevable", par exemple :

a) être un affilié d'une personne morale constituée dans le territoire de ladite Partie contractante;

b) être économiquement subordonné à une personne morale constituée dans le territoire de ladite Partie contractante;

c) Le fait que le pourcentage du capital social détenu par des personnes physiques ou morales de ladite Partie contractante autorise lesdites personnes à exercer un contrôle.

4. S'agissant de l'article 9

Les décisions du tribunal compétent, au titre des paragraphes 2 et 3 désignent, pour la République orientale de l'Uruguay, la décision juridictionnelle dans un cas uniquement.

5. En cas de divergence d'interprétation entre les textes espagnol et néerlandais, le texte anglais servira de texte de référence.

Fait en double exemplaire à La Haye, le 22 septembre 1988, en langues espagnole, néerlandaise et anglaise, les trois textes faisant également foi.

Pour le Gouvernement du Royaume des Pays-Bas :

Y. VAN ROOY

Pour le Gouvernement de la République orientale de l'Uruguay :

R. ZERBINO

